

עמש"מ 28446/05/14 - יהודית יוכבד גרייבסקי נגד נציבות שרות המדינה

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

04 ספטמבר 2014

עמש"מ 28446-05-14 גרייבסקי נ' נציבות שרות המדינה
המערכת
נגד
המשיבה
יהודית יוכבד גרייבסקי - ע"י ב"כ עו"ד יעל ברודובסקי
נציבות שרות המדינה - ע"י ב"כ עו"ד מירה מטאנס
מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

פסק דין

כללי

1. בפני ערעור על הכרעת דן בלבד, של בית הדין המשמעת, אשר ניתנה על ידי מותב בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בירושלים, ביום 11.3.14 בתיק בד"מ 18/13, בד 2014-241. בהתאם לפסיקת בית הדין, הוכרע דינה של המערכת לחובה בעבירות לפי סעיפים 17(1), (2) ו-(3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג - 1963.
2. על המערכת הושתו אמצעי המשמעת של נזיפה חמורה, הפקעת משכורת אחת, פיטורים לאלתר ופסילה לכל תפקיד במשרד החינוך למשך 5 שנים. לא הוגש ערעור לגבי חומרת העונש.

הרקע העובדתי

3. ביום 27.3.12 יצא מבית הספר התיכון, התלמיד ש, אשר סובל משיתוק מוחין ומתנייד בכיסא גלגלים ובלווי של סייעת צמודה. המערכת, אשר לא הכירה את התלמיד היכרות אישית קודם לכן, הלכה מאחוריו, וביקשה ממנו שיתן לה לעבור קודם בשביל הגישה לנכים. הסייעת המלווה את התלמיד דרשה ממנה לגלות סבלנות. אולם, המערכת עמדה על רצונה לעבור קודם לעגלת הנכה, וציינה כי התלמיד איננו חרש, והוא מסוגל להבין את אשר ביקשה ממנו. בהמשך, נדחקה המערכת בין העגלה ובין המעקה, באופן אשר היטה בזוית, את עגלת הנכה.
4. האירוע גרם לתלמיד להגיב בבכי ובצרחות, ונדרש זמן כדי להרגיעו. על אף זאת, המערכת עזבה את

המקום.

5. כנגד המערערת הוגש כתב אישום משמעותי לבית הדין למשמעת של עובדי המדינה בגין אירוע זה, והיא נמצאה חייבת בדין.
מכאן הערעור שבפניי.

תמצית טענות המערערת (הנאשמת)

6. טענותיה של המערערת הן כי בית הדין המשמעותי שגה בקביעות העובדתיות, בייחוד בקביעת העובדה כי היא נדחפה בניסיון לעבור את עגלת הנכים של ש, ובקביעה כי היא נגעה במוט ההילוכים של העגלה.
7. במסגרת זו, טוענת המערערת, גם כנגד הקביעה העובדתית כי האירוע התרחש בשביל המוביל מבית הספר, ולא במבואה הקודמת לו, שהיא רחבה ומספיקה ברווח למעבר של עגלת הנכים ואדם נוסף.
8. טענתה השניה של המערערת היא כי שגה בית הדין המשמעותי כאשר התעלם ממחדלי החקירה אשר הובילה לקביעת התוצאות, אשר על בסיסן הוגש כתב האישום המשמעותי נגדה.
9. טענתה השלישית של המערערת היא כי בית הדין המשמעותי טעה טעות משפטית, היות ולא בחן את מאזן הנוחות שבין התלמיד הנכה ובין המורה - המערערת, בשאלה למי הייתה הזכות לעבור ראשון באותו מעבר סלול ומשופע.

תמצית טענות המשיבה (המאשימה)

10. המשיבה פרטה תשובתה בעיקרי הטיעון מטעמה, וכך אמרה: בית הדין קמא הרשיע את המערערת, שלא כלאחר יד, אלא לאחר שדן בתיק בהרחבה והתרשם מהעדים. במסגרת זו התייחס בית הדין אפילו למצבה הבריאותי של המערערת, וקבע כי למרות מצב זה היה עליה לנהוג אחרת מכפי שנהגה.
11. באשר לטענה, לפיה הילד הנכה יכול היה לאפשר למערערת לעבור ללא קושי, הרי שאין הדבר כך. בית הדין המשמעותי הכריע, על בסיס העדויות, כי כאשר עגלת הנכים נכנסת לשביל, אין מקום אפילו למעבר של ילד נוסף. בית הדין המשמעותי תמך את הכרעתו זו גם בהודאתה של המערערת כי היה עליה להטות את גופה, כאשר עברה בסמוך לעגלתו של התלמיד.
12. עוד, מכחישה המשיבה את הטענות כאילו האירוע התרחש במבואה (הרחבה) שלפני השביל ומפנה לעמ'

13 להכרעת הדין, שם נקבע, במפורש, כי האירוע התרחש בתחילתו של השביל.

13. בנוגע לטענות בדבר מחדלי החקירה, המשיבה תדגיש כי החקירה החלה תשעה חודשים לאחר האירוע, וזהו זמן סביר לחקירת אירוע כגון זה.

מכל מקום, בית הדין המשמעתי התייחס גם לנקודה זו בפסק דינו. גם אל נושא "העלמת" צילומי המקום כפי שצולמו במצלמות האבטחה, התייחס בית הדין המשמעתי וקבע כי צילומים אלו לא הושמדו או הועלמו בכוונת מכוון, וכי אין בהיעדרם כדי להשפיע על מצבו הראייתי של מי מהצדדים.

14. לגבי הטענה כי בית הדין המשמעתי לא בדק את מאזן הנוחות בין המערערת ובין התלמיד לגבי קדימות זכותם לעבור באותו שביל משופע, גורסת המאשימה כי המערערת מביעה חוסר רגישות למצבו של התלמיד, בדומה לחוסר הרגישות שהובע על ידה בזמן אמת. לגופו של עניין, מבהירה המאשימה כי מדובר בתלמיד נכה הסובל משיתוק מוחין, אשר נמצא במצוקה תמידית, ואשר אין ספק כי מצוקתו עולה על מצוקה של הרגשה רעה רגעית.

דין

15. בעתשישכערכאתערעורשניהעלהליכימשמעת, ובטרם הועברה סמכות זו אל בתי המשפט המחוזיים, קבעביתהמשפט העליון אתההלכהלפיה לבתיהדין המשמעתיים שיקול הדעת בדבר ההכרעות המשמעיות והעונשים המשמעתיים הנלווים, ורק במקרים קיצוניים וחריגים, יתערב בית המשפט בשיקול דעתו של בית הדין המשמעתי וישנה את החלטתו.

16. בין מקרים קיצוניים אלו מנויים המקרים בהם ניתן פסק הדין בשל שיקולים זרים או פסולים, או קיים חוסר סבירות קיצוני היורד לשורשו של עניין, חוסר תום לב, הפליה, משוא פנים (ראה בג"צ 8242/99 עו"ד אורון נ' ועד מחוז תל אביב לשכת עוה"ד בישראל, תקדין עליון 99 (3) 830, בג"צ 6054/04 ד"ר דאלי נ' ועד מחוז ת"א והמרכז לשכת עוה"ד, תקדין עליון 2004 (3) 1784, בג"צ 1541/06 חננאל נ' היועמ"ש, תקדין עליון 2006 (2) 3369).

17. הדבר אמור בפרט ובעיקר ביחס לממצאים שבעובדה, לגביהם נקבעו בפסיקה תנאים קשיחים עוד יותר להתערבותה של ערכאת הערעור בפסקי הדין של בתי הדין המשמעתיים (שכן הערכאה המבררת - בית הדין המשמעתי - היא הייתה זו אשר התרשמה התרשמות ישירה מן העדים ומן הראיות בתיק).

כך נקבע בפסקה 6 לפסק דינה של כב' השופטת איילה פרוקצ'ה בעש"מ 2192/06 משה רחמני נ' נציבות שירות המדינה (2007):

"אשר להכרעת הדין, טיעוניו של המערער ברובד העובדתי אינם יכולים להתקבל. כלל הוא כי הביקורת הערעורית על ממצאי העובדה שקבעה הערכאה הדיונית הינה מצומצמת ביותר, ועל אחת כמה וכמה כך הוא לגבי ממצאים שנקבעו על יסוד התרשמות ישירה מהעדים (ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פד"י נד(4) 632, 643). התערבות ערכאת הערעור בממצאי עובדה מוצדקת אך במקרים נדירים בהם תשתית הראיות אינה מניחה בסיס ממשי לממצאים שנקבעו, או כאשר הגרסה העובדתית שאומצה על-ידי הערכאה הדיונית אינה עומדת במבחן ההיגיון (ע"פ 1258/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פד"י נח(6) 625, 631-632; עש"מ 10575/03 בן דוד נ' נציבות שירות המדינה, תק-על 2004(1) 3475, 3477; עש"מ 318/04 מנוס נ' נציב שירות המדינה פד"י נח(3) 470, 476-477)".

18. כך גם נקבע בעל"פ 10982/04 רוני גורסקי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל אביב [פורסם בנבו] (2005) (פיסקה 4, לפסק הדין):

"ההלכה הנוהגת עימנו שנים רבות היא שכלל, אין ערכאת הערעור נדרשת לממצאים שבעובדה אשר נקבעו בערכאה הדיונית (ע"פ 2439/93 זריאן נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(5) 265, 280; ע"פ 5371/92, 4973/92 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(1) 690, 695; ע"פ 2485/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 918, 924; ע"פ 6411/98 מנבר נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 150, 165; ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632).

העולה מכך הוא, שבפני בעל-דין המבקש להשיג על ממצאים שבעובדה, ניצבת משוכה גבוהה, מעליה יוכל לדלג רק אם בידו להראות כי עניינו נמנה על החריגים לאותו כלל, לדוגמה, כאשר אי-מהימנותו של עד עליו ביססה הערכאה הדיונית את הכרעתה הנה בולטת או כאשר מתברר שהיא התעלמה מראיה חשובה שהיתה בפניה.

לאחר שהפכתי ושבתי והפכתי בהכרעות הדין של בתי הדין המשמעתיים המחוזיים שדנו בעניינו של המערער, לא מצאתי כי הוא עמד בנטל זה. אדרבא, מרביתן של העובדות בפרשיות השונות שיוחסו למערער לא היו שנויות כלל במחלוקת, אולם בפיו היו הסברים אשר עשויים היו להצביע על חפות, ובלבד שהיו זוכים לאמונו של בית הדין. דא עקא, אותם הסברים לא עמדו במבחני הסבירות וההיגיון, ואודה כי גם באוזני הם נשמעו תמוהים אם לא למעלה מכך, במיוחד כאשר הם באו מפיו של עורך-דין האמור לדעת את חובותיו על בורין, ולהקפיד לקיימן, קלה כחמורה.

בנסיבות אלה אינני סבור כי נפל פגם כלשהו בהחלטתו של בית הדין הארצי, שלא לשוב ולעסוק בממצאים שנקבעו בבית הדין המשמעתי המחוזי, בהתבסס על האמון שניתן בעדים ובראיות שהובאו בפניו בפרשיות השונות, ומקל וחומר שלא מצאתי מקום לעסוק בכך בערכאתנו.

כך היא דעתי גם ביחס לטענתו האחרת של המערער, ולפיה ראוי היה שבית הדין המשמעתי הארצי יקדיש דיון לשאלת מידת ההוכחה בהליכים המתקיימים בפני הערכאות המשמעטיות. עיון בהכרעות הדין המקוריות סילק מלבי כל ספק כי אשמתו של המערער באותן עבירות בהן הורשע, הוכחה גם ברמה הנדרשת במשפט הפלילי, ועל כן הדיון בשאלת נטל ההוכחה הפך לתיאורטי, וממילא לא היה מקום להידרש לו".

כך גם פסקתי בפסק דיני בעמלע (י-ם) 33798-02-13 וורד עאסי נ' לשכת עורכי הדין - מחוז חיפה (2013).

19. האם התקיימו, במקרה דנן, ממצאים קיצוניים וחריגים אלו המצדיקים את התערבותי? טענותיה הרלבנטיות של המערערת בהקשר זה הן הטענות העוסקות בהפליה משום שיקולים זרים, אשר הביאו, לטענתה, למיצוי הדין עימה.

20. טענת המערערת, היא, כי למנהלת בית הספר היה אינטרס אישי למצות עימה את הדין, ואינטרס זה גרם לכך שהוגש כתב האישום נגדה, בעוד שבמקרים אחרים ככל הנראה, היה אירוע כגון זה מסתיים באופן קל יותר, ללא התערבות בית הדין המשמעתי.

21. אבהיר מיד, כי טענה זו, בכל מקרה, אינה משנה את הקביעות העובדתיות של בית הדין המשמעתי, שכן אלו נסמכות על עדויותיהם של עדים שברור כי לא היה להם כל אינטרס כנגד המערערת; כך - הסייעת של שי וכך אף נהג ההסעה.

22. מכל מקום, טענתה זו של המערערת פורטה בעיקרי הטיעון מטעמה, ואלו עיקריה: אמו של התלמיד אישרה בעדותה, שיש לה מהלכים בהנהלת העיר בהיותה פעילה למען ראש העיר. גם מנהלת בית הספר הייתה פעילה למען ראש העיר. יש יסוד להניח שצירוף אינטרסים זה, הוא אשר הניע את המנהלת למלא את ציפיות משפחת התלמיד, ולערוך דו"ח "אירוע אלימות", ולדרוש מהמערערת שלא ליצור קשר עם התלמיד כאשר זו ביקשה לפגוש את בני המשפחה, כדי להתנצל על האירוע.

23. טענה זו, כי היה בקשריה של אם התלמיד כדי לפתוח בחקירת המקרה או כדי להטות את חקירת אגף החקירות של נציבות שירות המדינה לרעתה של המערערת נבחנה על ידי בית הדין המשמעתי והוגדרה על

ידו כ"קלוטה מן האוויר" (עמ' 21 פסקה 9ג להכרעת הדין).

אין לי אלא להסכים להגדרתו זו, משום שפרט לתיאוריה זו, שהציגה המערערת, היא לא הביאה כל טענה נוספת שיש בה כדי לתמוך בהנחה זו. וההיגיון הבסיסי קובע כי, על פניו, אכן מדובר באירוע חריג אשר יש בו כדי להצדיק דיווח לממונים או לגורמים הרלבנטיים במשרד החינוך, וחקירת האירוע.

24. יצוין כי מעיון בפסק הדין, עלה גם, כי בפני בית הדין המשמעתי טענה המערערת כי העלילה והקנוניה כנגדה נרקמו על ידי הסייעת ועל ידי המנהלת, מחמת האינטרס שהיה לסייעת להתחמק מאחריותה לאירוע, ומחמת האינטרס של המנהלת שהייתה ידועה בשאיפתה להיפרע מהמערערת, מטעמים שונים. "הראייה" לקנוניה זו, היא ההימנעות מפנייה לגוף חוקר אובייקטיבי כגון המשטרה, ופנייה אל העירייה דווקא.

בית הדין המשמעתי דחה את הטענות הללו, והן לא נטענו שוב בפניו.

25. אילו הייתה המערערת טוענת או מוכיחה כי במקרים דומים אחרים לא מוצה הדין עם העובד, הרי שהייתה קמה לה טענת אפליה. אולם, כאמור, טענה כזו לא נטענה ואף לא הוכחה.

26. אשר על כן, לטעמי לא התקיימו, במקרה דנן, עילות המצדיקות התערבות בהחלטתה של הערכאה המשמעית המבררת.

27. אולם, מעבר לצורך, וגם כדי להפיס דעתה של המערערת אומר, כי להחלטה דומה הייתי מגיע גם בבחינה של כל טענותיה לגופו של עניין.

אבהיר את טעמי לכך.

המיקום המדויק בו התרחש האירוע

28. טענתה של המערערת היא כי הקביעה המשפטית השגויה של בית הדין המשמעתי הייתה כי אירוע החל ביציאה משער בית הספר, במבואה ממנה ניתן לרדת במדרגות או במעבר סלול ומשופע, ולא במעבר הסלול עצמו, אשר הינו צר יותר.

29. משמעות חילוק זה היא לגבי השאלה, האם דחפה המערערת את עגלת הנכים כאשר עברה במעבר, שהרי במבואה הרחבה לא היה עליה לדחוף את העגלה לשם המעבר, ואילו בשביל הצר המיועד להנגשת הבניין לנכים, היה עליה לעשות כן, מפני שהוא היה שביל צר אשר איננו מכיל את עגלת הנכה ביחד עם אדם נוסף.

30. לתמיכה בטענה זו ציטטה המערערת את העדויות הבאות:

א. עדות הסייעת אשר אמרה כי **"כשהיינו במבואה הייתי אתו. אני הייתי לצדו ואז אמרתי לו בוא ניסע ההסעה מחכה"** ואף הסכימה כי יש מבואה לפני השביל.

ב. עדות הנהג אשר אמר: **"הוא לא התחיל להיכנס לשביל אני מאשר שיש רחבה בין השער לבין המדרגות או השביל. למעשה ששי יוצא משער בית הספר הוא מגיע לרחבה ואז הוא מסובב את העגלה ואז אני רואה אותו"**.

31. בנוסף תומכת המערערת את טענתה בכך שהעדויות שנשמעו לא גרסו כי המעבר המשופע היה מיועד רק לנכים, אלא שמדובר היה במעבר המיועד לכל עוברי האורח במידה שווה.

32. על אף שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות עובדתיות, נכנסתי לעבי הקורה ביחס לקביעות העובדתיות של בית הדין המשמעותי, ונחה דעתי כי קביעותיו מבוססות היטב, וכי אין מקום לשנותן.

33. טענתה העובדתית החלופית של המערערת הייתה, כאמור, כי היא האירוע לא התרחש בשביל המיועד לנכים, אלא במבואה ממנה ניתן לרדת לחנייה במדרגות או במעבר סלול ומשופע. משמעות טענה זו היא כי אירוע הדחיפה של עגלת הנכים כלל לא התרחש, משום שמקובל על הכל כי המבואה הינה רחבה דייה כדי להכיל את עגלת הנכים ואף אדם נוסף.

34. הוברר בעדויות, כי רחבה של המבואה הינו כ- 140 ס"מ, ואילו רוחבו של הכיסא הינו פחות מ- 70 ס"מ. המערערת עצמה הודתה, כי היא נאלצה ליטות על צידה כדי לעבור כאשר עברה בסמוך לעגלה. אינני סבור כי במעבר של 70 ס"מ, אשר הוא מעבר מרווח לכל הדעות, היה טעם להטייה צידית או למאמץ כלשהו, כדי להימנע מלגעת בעגלת הנכים של ש. עצם עדותה של המערערת כי כך היה עליה לעשות כדי לעבור באותו המקום, יש בו כדי לתמוך דווקא בגרסה הנגדית.

35. טענה נוספת של המערערת, היא כי מעדותו של הנהג עולה כי בעת האירוע שי לא התחיל עדיין להיכנס לשביל (כלומר האירוע התרחש במבואה הרחבה).

אולם, המשך דבריו של הנהג - אשר לא צוטטו על ידי המערערת - הוא זה (ההדגשה הוספה): **"...הוא התחיל לנסוע ואותה מורה שמדובר בה, היא ניסתה להדחף בתחילת השביל בין העגלה לבין המעקה, היא לא צריכה להדחף כשיש רחבה רק בשביל"**. משמעות דבריו של הנהג היא אחת: המקרה המדובר התרחש בתחילת השביל, והנהג הוסיף והסביר כי ברחבה אין כל צורך להדחף, אך בשביל יש צורך להדחף.

36. מסקנה זו תואמת גם את דבריה של המערערת, בסעיף 8 להשלמת הטיעונים מטעמה. מן המילים "...
במעבר מימין נדחקה המערערת לצד הכיסא שבו אין ידית היגוי...", נמצאתי למד כי היה על
המערערת להידחק במעברה. המשמעות היא, כי חלק זה של האירוע כבר התרחש בשביל הצר, בו לא
יכולים היו לעבור ביחד גם עגלת נכים וגם אדם נוסף.

37. טענה נוספת בהקשר זה היא כי התלמיד, שי, היה מתורגל במתן זכות קדימה בעת שהתבקש. המורה
ביקשה זאת ממנו, והוא נענה, אך מי שמנע זאת ממנו הייתה הסייעת, אשר הורתה לתלמיד שלא לעצור.

טענה זו נסמכת על עדות האם, אשר הבהירה כי בדרך כלל אם מבקשים מש לעצור ולתת למשהו לעבור הוא
יאפשר זאת, והיא נסמכת גם על עדותו של נהג ההסעות, אשר העיד כי לכיסא יש אפשרות טכנית לעצור
בפתאומיות, מבלי לאבד מיציבותו.

38. סבור אני כי אסמכתאות אלו אינן מוכיחות דבר. ייתכן, ואפילו סביר, כי ש עוצר בדרך כלל, כאשר הוא
מתבקש לעשות כן. אך, באותה מידה ייתכן כי באירוע המדובר ש לא הבין שעליו לעצור, או שדבר מה מנע
ממנו לעשות כן.

קשה מאוד להתחקות אודות הלך מחשבתו של הילד ש, באותה העת (ואף לא הובאה, בפניי או בפני הערכאה
המשמעתית, חוות דעת מתאימה בהקשר זה). בנוסף, ייתכן גם כי ש אכן הבין מן הסייעת, כי עליו להמשיך
וליסוע.

39. אין לתאוריות אלו חשיבות מעשית. השאלה הרלבנטית היא האם, לאחר שהמשיך ש ליסוע, ולא נענה
לבקשתה של המערערת, מכל סיבה שהיא, ואולי מפני שמהו בדברי המערערת הפריע לו **(לדברי
הסייעת: "עצם זה שש שמע את זה הוא כבר התנהג אחרת" (ת/53) וגם: "...ש היה נסער מעצם
האירוע, מעצם איך שהיא פנתה אליו" (ת/57))**, בחרה המערערת לקחת את "זכות הקדימה" המגיעה
לה - לגירסתה - בכח הזרוע, על אף המצוקה שנגרמה מכך לתלמיד. לגבי שאלה זו, אין באסמכתאות אלו
כל ערך, והן אפילו לא עוסקות בה.

40. אינני מוצא רלבנטיות לשאלה האם האירוע יכול היה להימנע אם הייתה הסייעת מפעילה שיקול דעת
שונה, ומבקשת מש לעצור את העגלה. אינני נדרש לכל עדות בעניין זה, שכן ברור לכל שאם הייתה הסייעת
מבקשת מש לעצור ולפנות את הדרך למערערת, הייתה זו יכולה להמשיך בדרכה באין מפריע, וכך הייתה
עושה. אולם, משעה שלא עשתה כן הסייעת, הרי שעל המערערת היה לנהוג באופן שונה, ומשום
שהמערערת לא עשתה כן, למרות חובתה - הגיע הדבר לבית הדין המשמעתית.

האם המערערת נדחפה לצד העגלה?

41. בין הצדדים הייתה מחלוקת נוספת, ביחס לצד ממנו עברה המערערת. אך, זו הובהרה בסעיף 8 להשלמת הטענות מטעמה, באופן הבא: **"המערערת עברה בשביל מצד ימין של כיסא הגלגלים (שהוא צד שמאל לדברי הסייעת שהייתה לפני כיסא הגלגלים והסתכלה כלפי מעלה). במעבר מימין נדחקה המערערת נדחקה המערערת לצד הכיסא שבו אין ידית היגוי..."**. כלומר: אין מחלוקת ממשית בנוגע לצד בו עברה המערערת אלא שכל אחד מן הצדדים עמד במקום אחר, ותיאר את המעבר מנקודת מבטו הוא.

42. פניה האחרות של אותה מחלוקת היו השאלה, האם במעברה נעה או לא נעה המערערת במוט ההיגוי (הסטיק) המפעיל את העגלה. לדברי הסייעת צד שמאל זה הצד של ההגוי. לדברי האם (בת/ 61) "הסטיק שלו מצד ימין כי רק יד שמאל שלו עובדת".

43. ככל הנראה, גם ההבדל בין הגירסאות הללו, נעוץ במיקום של הסייעת מול המיקום של היושב בכיסא, הוא ההבדל בין המיקום של המערערת (אשר עמדה במקביל לכיסא) לבין המיקום של הסייעת, אשר עמדה מולם. מכאן, כי גם לדעת הסייעת מצוי מוט ההיגוי בצד ימין של העגלה ובצד שמאל של מי שעומד מולה (אין להניח כי אמו של התלמיד הנכה טעתה בנוגע ליד היחידה המתפקדת אצל בנה או לגבי מיקומו של מוט ההיגוי בעגלתו, וייתכן גם כי כוונתה של הסייעת הייתה כי ש מנווט את העגלה בידו השמאלית, והיא הולכת ברגיל בסמוך ליד בו כדי לסייע לו לשלוט בתנועותיו בידו הפעילה ולא כדי להפעיל במקומו את מוט ההיגוי המצוי בצד האחר).

44. המסקנה העובדתית המתבקשת היא כי צד שמאל הוא הצד בו מתפקדת ידו של ש, והוא מזיז עימה את מוט ההיגוי, שממוקם בצד ימין של הכיסא. משמעות הדבר היא כי אם עברה המערערת, כטענתה - מצד ימין של הכיסא (כפי שהיא טוענת) הרי שהיא מוכרחה הייתה לעבור בסמוך למוט ההיגוי.

45. זו הייתה מסקנתי לאחר קריאת העדויות והראיות בעניין. מכל מקום, פסיקתו של בית הדין המשמעתי התבססה על כך ש **"הובהר מעבר לכל ספק כי נדחקה לצד העגלה בנסיונה לחלוף על פניה ונגעה בידית ההילוכים המותקנת בה"**, ולא הובאה בפניי אסמכתא מספקת כדי לשנות ממצא עובדתי זה.

46. אעיר בנקודה זו כי לטעמי, גם מבלי להתייחס לשאלה העובדתית האם המערערת נגעה בידית ההילוכים, ואפילו בהנחה כי לא נגעה בידית, מקיימים מעשיה של המערערת את יסודות העבירה הקבועה בסעיפים 17(1), (2) ו- (3) לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג - 1963, שזה לשונו:

" 17. עבירות משמעת (תיקון: תשל"ז)

עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ-לארץ אחת מאלה אשם בעבירת משמעת:

(1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;

(2) לא קיים את המוטל עליו כעובד המדינה על פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או

מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;

(3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה או התנהג התנהגות העלולה

לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה".

מצוקתה של המערערת בזמן האירוע

47. הטיעון הנוסף של המערערת הוא כי בית הדין לא התייחס למצוקתה של המערערת, שנבעה ממחלת הסוכרת ממנה סבלה.

48. עיון קצר בהכרעת הדין מעלה כי בית הדין התייחס לטענה זו, בסיפא של סעיף 6 להכרעת הדין וקבע כי מצבה הרפואי המתואר עומד בסתירה לכך שהיא המשיכה את יום העבודה שלה, כרגיל, בבית ספר אחר בעיר, וכי הימנעותה מלהביא לעדות רופא שיסביר את מצבה הרפואי באותה העת, או מסמך רפואי בעניין זה, אף היא עומדת לה לרועץ.

מטעמים אלו, קבע בית הדין כי לא היה במצבה הרפואי של המערערת, בנסיבות האירוע, כדי לשנות את הכרעתו. אני מסכים עם בית הדין המעמיתי בעניין זה.

49. בנוסף, סבור אני כי מצוקתה זו לא הייתה המניע היחיד למהירותה באותה העת, שהרי הנהג העיד כי "היא אמרה לש'תזוז אני ממהרת' זה מה ששמעתי, ואז היא נדחפה בין העגלה ועברה" (ת/79). משמע, כי מוטיב משמעותי למעבר המערערת, לפחות כפי שהוצג כלפי חוץ, היה דווקא השעה המאוחרת, ללא כל קשר למחלת הסוכרת שלה.

מחדלי החקירה

50. טענותיה של המערערת בדבר מחדלי החקירה, היו, בעיקרן, כי החקירה שהתבצעה לא הייתה נקייה מפגמים, וכי היה בפגמים אלו כדי לאיין לחלוטין את מסקנותיה.

טעמיה של המערערת לכך פורטו בעיקרי הטיעון מטעמה, החקירה החלה רק כתשעה חודשים לאחר המקרה,

לא נעשה שחזור, לא נעשה עימות במקום האירוע.

51. אם כוונתה של המערערת לשחזור או לעימות הכולל את התלמיד ש, הרי שאינני יורד לסוף דעתה: כי רצונה היה כי רשות חוקרת תעמת את ילד פגוע מח עם האירוע, שגרם לו מצוקה קשה בזמן אמת, וטראומה לאחר מכן?! ברור היה כי שחזור או עימות, הכולל בתוכו בכל צורה שהיא את השתתפותו של ש, איננו מעשה שבא בחשבון.

52. לגבי העלמת הראיות: טענתה של המערערת היא כי לא בדקו את מצלמות האבטחה אשר צילמו את האירוע בזמן אמת, על אף שהמנהלת התייחסה ברצינות לאירוע, היא לא טרחה לבדוק את מצלמות האבטחה, אלא קיבלה, ללא פקפוק, את גירסתה של הסייעת.

53. לטענה זו התייחס בית הדין המשמעותי בסעיף 9 להכרעת דינו, וקבע כי המנהלת פנתה למוקד 99, וניסתה להשיג את הצילומים הרלבנטיים, אך הדבר נעשה לאחר שצילומים אלו נמחקו באופן אוטומטי. מעבר לכך שהמערערת לא הצביעה על עילת התערבות בממצא עובדתי זה, הרי שהיא לא נימקה את הנחתה שתשובתו של מוקד 99 היא מצוצה מן האצבע, ולא ניסתה להוכיח כי פנייה זו למוקד לא נעשתה.

על כן, לא מצאתי לנכון להתערב בקביעה עובדתית זו של בית הדין.

מאזן הנוחות

54. הגם שאינני מוצא רלבנטיות לטענה זו, אביע עמדותי בבהירות בעניין: בנסיבות בהן היה המעבר, כמו כל מעבר סלול ומשופע, מיועד בעיקרו להנגשת השטח לנכים, בפרט שעגלת הנכה הייתה הראשונה להיכנס למעבר זה, ובפרט שבפני המערערת עמדה אופציה נוספת לירידה (הגם שמפאת מצבה הרפואי ייתכן שאופציה זו הייתה נוחה פחות), ובפני התלמיד לא עמדה אופציה זו, הרי שמאזן הנוחות נטה במובהק לטובתו של התלמיד.

55. חוסר הרלבנטיות של בחינת מאזן הנוחות, נובע מכך שבית הדין המשמעותי, וכך גם ערכאת הערעור, איננו עוסק בשאלה התאורטית למי הייתה הזכות לעבור ראשון במעבר, אלא בשאלה האם חרגה התנהגותה של המערערת מגדר הסביר, בשעה שניסתה ליטול לידיה זכות זאת, מן הילד הנכה שהיה על כיסא גלגלים באותו שביל צר.

56. כאן אני סבור כי לא רק שזכות זו לא עמדה לה למערערת, אלא שאף אם הייתה עומדת לה, הרי שלא הייתה רשאית ליטול אותה בכוח או באמצעים שאינם ראויים.

57. השאלה האחרונה שהציגה המערערת הייתה השאלה האם המעבר המשופע מיועד דווקא לשימושם של נכים או לא. הנפקות היא לגבי השאלה זכותו של מי מביניהם, המערערת או התלמיד, הייתה עדיפה באותה העת. שאלה זו היא, לטעמי, מיותרת.

ראשית, מעברים משופעים נעשים ברגיל להנגשת המקום לנכים, והדברים ברורים לכל בר דעת.

שנית, אין כל נפקא מינא לשם מה נעשה המעבר, כל עוד הייתה עגלתו של ש הראשונה לעבור במעבר זה (ואין חולק לגבי עובדה זו, אשר נקבעה גם בהכרעת הדין).

על כן, תהיה התשובה על כך אשר תהיה - אין היא משנה את ההכרעה בתיק זה.

סוף דבר

58. כפי שהבהירה מנהלת בית הספר, והבהיר גם בית הדין המשמעותי, מדובר באירוע שהיה יכול להיות בעל סוף שונה לגמרי, אילו השכילה המערערת ליתן לו את החשיבות הראויה לו ולא להמשיך בשגרת יומה.

59. הנקודה היחידה שלא הובהרה לי די הצורך היא מדוע נמנע מן המערערת ליצור קשר עם משפחתו של ש ולהתנצל אודות האירוע. אך חוסר בהירות זה אין בו כדי לדחות את הקביעות העובדתיות של בית הדין המשמעותי או את הצדק שבדיווח על האירוע ובפתיחת החקירה בעקבותיו.

60. על כן, בסופו של יום, אני דוחה את הערעור על כל חלקיו.

ניתן היום, ט' אלול תשע"ד, 04 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.